

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJA

**2013-2014
MOKSLO METŲ
UGDYMO PLANAS**

Turinys

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJOS 2013-2014 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS	3
I. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS	3
1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ.....	3
2. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS	5
3. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS	6
4. MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS	6
5. GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMAS	7
6. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS	7
7. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS.....	7
7.1. 1-4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas	8
7.2. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas	8
8. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS	9
9. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS	10
10. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS	11
11. UGDYMO TURINIO PLANAVIMO PRINCIPAI	11
III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	12
1. UGDYMO ORGANIZAVIMAS	12
2. PRADINIO UGDYMO BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, PREVENCINIŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	13
IV. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS.....	14
1. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS.....	14
2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS	15
V. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	19
1. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS.....	19
2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS	20
VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirANDANČIŲ DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS.....	23
1. BENDROSIOS NUOSTATOS	24
2. PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS, SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS.....	24
3. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS	24
4. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMAS	25
5. SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS	25
6. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS	25
VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	25
SIŪLOMA ILGALAIKIO PLANO FORMA	27
SIŪLOMA TRUMPALAIKIO PLANO FORMA	28

PATVIRTINTA
 Dusetų Kazimiero Būgos
 gimnazijos direktoriaus
 2013 m. rugpjūčio mėn. 30 d.
 įsakymu Nr. V-112.

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJOS 2013-2014 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2013-2014 mokslo metų Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos ugdymo planas (toliau – ugdymo planas) reglamentuoja pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų (toliau – Ugdymo programų) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje ir Dusetų pradinio ugdymo skyriuje. Ugdymo planas sudarytas vadovaujantis 2013-2014 ir 2014-2015 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendruoju ugdymo planu, 2013-2014 ir 2014-2015 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, kitais teisės aktais.

2. Gimnazijos ugdymo plano tikslas – padėti pedagogams formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo ugdymo programoms įgyvendinti;

3.2. nustatyti reikalavimus ugdymo procesui gimnazijoje organizuoti.

4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos ir terminai:

Dalyko modulis – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Laikinoji grupė – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

Gimnazijos ugdymo planas – gimnazijoje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta į gimtims ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

Specialiosios pratybos – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Kitos šiame ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr.38-1804) ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

5. Ugdymo organizavimas 2013-2014 mokslo metais¹:

5.1. Mokslo metai prasideda 2013 m. rugsėjo 2 d., baigiasi 2014 m. rugpjūčio 29 d.

5.2. Ugdymo procesas prasideda rugsėjo 2 d., baigiamas atitinkamai:

<i>Klasė</i>	<i>Ugdymo proceso pabaiga</i>	<i>Ugdymo proceso trukmė (sav.)</i>
1-5	2014-05-30	32
6-8, I-IIIg	2014-06-06	35

¹ Gimnazijos tarybos 2013 06 20 nutarimas. Protokolo Nr. F-1, gimnazijos direktoriaus 2013 08 30 įsakymas Nr. V-113.

IVg	2014-05-29	34
-----	------------	----

5.3. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę;

5.4. **Mokslo metai skirstomi pusmečiais.** Nustatoma tokia pusmečių trukmė:

Klasės	I pusmetis			II pusmetis		
	Prasideda	Baigiasi	Trukmė, sav.	Prasideda	Baigiasi	Trukmė, sav.
1-4	2013-09-02	2014-01-31	18	2014-02-01	2014-05-30	14
5			19		2014-05-30	13
6-8, I-IIIg			19		2014-06-06	16
IVg			19		2014-05-29	15

5.5. **Mokinių atostogų trukmė:**

<i>Atostogos</i>	<i>Klasės</i>	<i>Prasideda</i>	<i>Baigiasi</i>
Rudens	visos	2013-10-28	2013-10-31
Žiemos (Kalėdų)	visos	2013-12-23	2014-01-03
Žiemos	visos	2014-02-17	2014-02-18
Papildomos	1-5	2014-02-19	2014-02-21
Papildomos	1-5	2014-04-07	2014-04-11
Pavasario (Velykų)	visos	2014-04-14	2014-04-18
Pavasario (Velykų)*	IVg	2014-04-22	2014-04-23
Vasaros	1-5	2014-06-02	2014-08-29
	6-8, I-IIIg	2014-06-09	

* už įskaitų laikymo dienas per Velykų atostogas.

6. Gimnazijoje mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas fiksuojamas elektroniniame dienyne (toliau – dienyne), vadovaujantis Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos elektroninio dienyno tvarkymo nuostatais, patvirtintais gimnazijos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V-161.

7. Gimnazijos direktorius priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią situaciją. Apie priimtus sprendimus direktorius informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį. Sprendimai informinami direktoriaus įsakymu.

8. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali nevykti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6-8 ir I-IV gimnazijos klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių, į dienyną įrašoma „Pamoka nevyko dėl šalčių“.

9. Švietimo pagalbą gimnazijoje teikia socialinis pedagogas, psichologas, logopedas ir specialusis pedagogas. Šių darbuotojų darbo grafiką tvirtina gimnazijos direktorius iki rugsėjo 5 d. Specialiųjų pratybų, konsultacijų laiką su mokiniais specialistai suderina individualiai.

10. Vadovėliai ir kitos mokymo(si) priemonės pasirenkamos ir įsigijamos vadovaujantis Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašu, patvirtintu gimnazijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. V-48.

11. Ugdymo procesas gimnazijoje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2-8 ir I-IV gimnazijos klasėse – 45 min.

12. Pamokos, skirtos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, gali būti naudojamos:

12.1. mokymosi pagalbai teikti:

12.1.1. individualiam darbui su mokiniu (-iais), kuriam (-iems) reikalinga papildoma mokytojo arba specialioji pedagoginė pagalba (nedidinant mokiniui privalomų ugdymo valandų skaičiaus per savaitę, pvz., kai vienu metu dirba du mokytojai: mokytojas ir mokytojo padėjėjas arba mokytojas ir specialusis pedagogas);

12.1.2. individualioms ir grupinėms, ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, skirtoms mokinių mokymosi pasiekimams gerinti;

12.2. mokinio pasirinktiems dalykams, dalykų moduliams mokytis;

12.3. ugdymui diferencijuoti;

12.4. projektinei, kūrybinei ir kitai mokinių ugdomajai veiklai (pvz. techninei kūrybinei, gamtamokslinio tyrimo ir eksperimentavimo skaitymo gebėjimų ugdymo ir kt.), padedančiai siekti Bendrosios programos tikslų;

12.5. gimnazijos pasirinktoms prevencinėms ir kitoms programoms įgyvendinti,

12.6. ruošimuisi konkursams, olimpiadoms, renginiams;

12.7. antrajai užsienio kalbai mokytis 5-8, I-II gimnazijos klasėse, jeigu mokoma dviejų kalbų – rusų ir prancūzų.¹

13. Gimnazijos formuojamo ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla), sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla, siejama su gimnazijos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais. Pažintinei ir kultūrinei veiklai per mokslo metus skiriama nuo 30 iki 60 pamokų (iki 10 mokymosi dienų, jos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių):

13.1. 1-8 ir gimnazijos I-III klasėms skiriama 10 dienų;

13.2. gimnazijos IV klasėms skiriamos 8 dienos.²

14. Ugdymo proceso dienų, skiriamų pažintinei ir kultūrinei veiklai, sporto, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai, organizavimo principai:³

14.1. dalį (apie 6-7) dienų gimnazija organizuoja bendrus renginius, kuriuose dalyvauja visi mokiniai. Renginių planą sudaro klasių auklėtojų metodinė grupė, jį tvirtina gimnazijos direktorius iki rugsėjo 10 dienos;

14.2. kitas (3-4) dienas organizuoja klasės ar jų grupės pagal savo veiklos planus (išvykos, ekskursijos, pažintys su darbo pasauliu, konkursai, varžybos, konferencijos, profesinio informavimo, karjeros planavimo, darnaus vystymosi ir kiti projektai bendradarbiaujant su šalies muziejais, teatrais, bibliotekomis, kultūros centrais ir kitomis įstaigomis ir pan.);

14.3. tomis dienomis mokinių ugdymas vykdomas pagal atskirą direktoriaus įsakymą. Mokytojai veiklą fiksuoja elektroninio dienyno langelyje „Pamokos tema“, įrašant „Pažintinė ir kultūrinė veikla. ... (data) gimnazijos direktoriaus įsakymas Nr. ...“.

15. Pažintinės ir kultūrinės veiklos planas 2013-2014 m. m.

Eil. Nr.	Veikla	Mėnuo	Atsakingas
1.	Savivaldos diena	Spalis	Mokinių taryba
2.	Gimnazijos vardo diena	Lapkritis	Metodinė taryba, Lietuvių kalbos metodinė grupė, Mokinių taryba
3.	Kalėdiniai renginiai „Švenčių belaukiant“	Gruodis	Klasių auklėtojai ir III g klasių mokiniai
4.	Ugdymo karjerai diena	Vasaris	Klasių auklėtojai, karjeros koordinatorius
5.	Veiksma ir saugos diena	Kovas	Klasių auklėtojai, technologijų mokytojai, savivalda, socialinis pedagogas
6.	Ekologinė diena. Akcija „Darom 2014“	Balandis	Klasių auklėtojai, mokytojai
7.	Turizmo diena	Gegužė	Geografijos mokytojai, klasių auklėtojai
8.	Sporto ir sveikatos diena	Birželis	Kūno kultūros mokytojai, klasių auklėtojai

Pastabos: 1. Pažintinės klasių išvykos/ekskursijos/žygiai, edukacinės kelionės – bent dvi dienos (po Lietuvą, į teatrus, muziejus, įstaigas, kultūros renginius, parodas ir pan.)

2. Konkreti veiklos/dienos data derinama su metodine taryba, priderinama prie brandos egzaminų ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo datų (centrų).

3. Šios dienos įskaičiuojamos į mokslo dienų skaičių.

2. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

16. Norint padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas individualizuojamas sudarant mokinio individualų ugdymo planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę, dėl sąmoningo mokymosi gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus.

17. Kiekvienas mokinys, kuris mokosi pagal **vidurinio ugdymo** programą, pasirėngia individualų ugdymo planą. Individualus ugdymo planas – tai mokinio, besimokančio pagal vidurinio ugdymo programą, pasirinkti mokytis per dvejus metus dalykai, dalykų kursai ir moduliai, suderinti su gimnazijos galimybėmis. Mokinio pasirėngtame individualiame ugdymo plane nurodomi dalykai kurių mokomasi, koku kursu, kiek pamokų skiriama pasirinktų dalykų pasiekimams pasiekti, kokius pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius planuoja mokytis ir pan. Mokinio individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo gimnazija (žr. 4 priedą).

18. Mokiniais, besimokantiems pagal **pagrindinio ugdymo** programą, kuriems kyla mokymosi sunkumų ga-

¹ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

³ Ten pat.

li būti sudaromi individualūs ugdymo planai. Jie sudarytų galimybes stebėti mokinio pažangą. Mokinio individualiame ugdymo plane rekomenduojama nurodyti sritį, dalyką, dėl kurio kyla mokymosi sunkumų, jų priežastis, numatyti uždavinius, kaip bus šalinami iškilę mokymosi sunkumai. Mokinio individualiame ugdymo plane rekomenduojama apibrėžti ir sėkmės kriterijus, numatyti pagalbą. Dėl individualaus plano sudarymo tikslingumo, laikotarpio, formos sprendžia gimnazijos vaiko gerovės komisija.¹

19. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir gimnazijos direktoriaus pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams.

3. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

20. Ugdymo diferencijavimas – tai ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

21. Diferencijavimas gali būti taikomas:

21.1. mokiniui individualiai;

21.2. mokinių grupei:

21.2.1. tam tikriems tikslams pasiekti, pavyzdžiui: pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, skirtingoms mokymosi strategijoms įgyvendinti;

21.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės), grupes galima sudaryti iš mišrių arba panašių polinkių, interesų mokinių.

22. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra laikinas – tik tam tikro dalyko pamokoms arba tik tam tikroms užduotims atlikti. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), jis neturi daryti žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms bei mokinių santykiams klasėje ir gimnazijoje.

23. Kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosios programose numatytų pasiekimų analizuoja ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo gimnazijos metodinė taryba, bendradarbiaudama su dalykų mokytojais, direktoriaus pavaduotoju ugdymui.² Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąžiningai keliamus mokymosi tikslus.

4. MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

24. Mokinių pasiekimus mokytojai stebi ir analizuoja, apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuoja gimnazijos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kartu priima sprendimus vaiko gerovės komisijos posėdyje dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

25. Mokymosi pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.

26. Mokymosi pagalba gali būti teikiama skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas; individualiai arba sudarant mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupes. Šios grupės gali būti sudarytos ir iš gretimų klasių.

27. Konsultacijų teikimo tvarka:³

27.1. mokiniams konsultacijos neprivalomos, neįskaičiuojamos į maksimalų mokinio pamokų skaičių;

27.2. konsultacijų laikas įrašomas į pamokų tvarkaraštį. Mokiniai ir mokytojas jį gali keisti tarpusavio susitarimu. Rekomenduojama konsultacijas skirti per 6-8 pamokas;

27.3. konsultacijos fiksuojamos dienyne, mokinio atvykimas į konsultaciją žymimas įrašu „įsk“;

27.4. konsultacijas gali teikti vyr. mokytojo ir aukštesnę kvalifikacinę kategoriją turintis mokytojas;

27.5. konsultacijas teikiantis mokytojas konsultacijų programų, teminių planų sudaryti neprivalo;

27.6. pamokų skaičius konsultacijoms skiriamas, atsižvelgiant į turimas mokinio krepšelio lėšas;

27.7. maksimalus per savaitę konsultacijoms skiriamų pamokų skaičius:

27.7.1. lietuvių, užsienio kalboms, matematikai – po 3;

27.7.2. istorijai, geografijai, fizikai, biologijai, chemijai – po 2;

27.7.3. kitiems dalykams – po 1.

27.8. konsultacijų skyrimo tikslingumą svarsto gimnazijos metodinė taryba.

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

³ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-7, 2008 06 19 gimnazijos direktoriaus įsakymas Nr. V-225.

28. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui. Mokiniui suteikti mokymosi pagalbą rekomenduojama pastebėjus, kad jam nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir pan.

5. GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMAS

29. **Gimnazijos ir tėvų bendradarbiavimo formos.** Gimnazijoje organizuojami bendri tėvų (globėjų) susirinkimai, klasės tėvų susirinkimai, individualūs pokalbiai, pranešimai dienyne, konsultacijos karjeros planavimo klausimais, bendri mokinių ir tėvų renginiai, atvirų durų dienos, tėvai dalyvauja gimnazijos veiklos planavime.¹

30. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) nuolat informuojami apie gimnazijoje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.

31. Gimnazija užtikrina, kad vyktų abipusis ir savalaikis grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimas tarp gimnazijos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų).

32. Mokinių tėvai nuolat informuojami apie gimnazijoje organizuojamą ugdymo procesą, ar mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.

6. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

33. Gimnazijos metodinė taryba, metodinių grupių siūlymu, siekdama mažinti mokymosi krūvius ir priartinti ugdymą prie gyvenimo aktualijų, priima sprendimus dėl dalykų, kurių ugdymo turinys yra susijęs ar priskiriamas tai pačiai ugdymo sričiai, integravimo tikslingumo, įgyvendinimo būdų, formų, laikotarpių.

34. Integruotoje pamokoje siekiama integruojamųjų dalykų bendrosiose programose numatytų mokinių pasiekimų. Mokytojai gali integruoti kelių dalykų ugdymo turinį, kai kurias kelių dalykų temas ar problemas, integruojamųjų programų ir dalykų ugdymo turinį.

35. Metodinė taryba analizuoja, kaip mokymosi procese įgyvendinamos integruojamųjų dalykų programos, ir priima sprendimus dėl tolesnio integravimo.

36. Integruojamųjų dalykų turinį būtina numatyti rengiamuose ilgalaikiuose ir trumpalaikiuose dalykų planuose. Ilgalaikius planus, suderintus su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, įsakymu tvirtina gimnazijos direktorius.

37. Integruotų pamokų apskaitai užtikrinti visų dalykų pamokų turinys įrašomas dienyne.

38. Rekomenduojama į gimnazijos ugdymo turinį integruoti Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179 (Žin., 2007, Nr. 19-740), Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 (Žin., 2006, Nr. 33-1197), ir kitas prevencijai skirtas programas. Šios programos įgyvendinamos integruojant į dalykų programas, neformaliojo vaikų švietimo veiklas, klasių renginius.²

7. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

38.1. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 (Žin., 2004, Nr. 35-1150), gimnazijos Mokinių pažangos ir pasiekimų tvarkos aprašu, patvirtintu 2013 m. kovo 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-49.

39. Ugdymo procese turėtų vyrauti mokyti padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ką dar turi pasiekti ar tobulinti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti.

40. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais gimnazijoje vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir gimnazijos susitarimai: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis, kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informaciją būtina panaudoti analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

41. Gimnazija, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:

41.1. užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę gimnazijoje (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje), vertinimo metu sukauptos informacijos sklaidą;

41.2. kartu su mokinių tėvais (globėjais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

41.3. informuoja mokinių tėvus (globėjus) apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2008, Nr. 22-804) gimnazijos Mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka, patvirtinta 2013 m. birželio 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-105.

7.1. 1-4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas

42. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta Bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarka ir Bendrąja programa.

43. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą remdamasis gimnazijos ugdymo turinio planavimo principais (žr. 11 punktą), atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes.

44. Planuodamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus (jei mokinys lankė priešmokyklinę grupę).

45. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

45.1. **formuojamasis** vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

45.2. **diagnostinis** vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus (?) paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

45.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

45.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

45.2.3. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (pvz.: vertinimo aplanką, vertinimo aprašą, pasiekimų knygelę ar kt.);

45.3. **apibendrinamasis** vertinimas atliekamas pusmečio, mokslo metų ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per pusmetį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:

45.3.1. dienyne:

45.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio įrašoma „nepatenkinamas“ (elektroniniame dienyne – pasirenkamas atitinkamas įrašas);

45.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyne skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“;

45.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje dienyne skiltyje įrašant „p.p.“ arba „n.p.“;

7.2. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas

46. Planuojant mokinių, pradedančių mokytis pagal Pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją.

47. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą. Mokinių, dalyvavusių tarptautinio mobilumo (judumo) mainų programose, mokymosi pasiekimai įskaitomi neorganizuojant atsiskaitymų.

48. Pažymiu įvertinami mokinių pasiekimai baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį. Mokytojams rekomenduojama pažymiu vertinti kontrolines užduotis, savarankiškus, laboratorinius ir kt. darbus.¹

49. **Įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“ įvertinami:**

49.1. dorinio ugdymo, žmogaus saugos, ekonomikos ir pilietiškumo pagrindų dalykų mokymosi pasiekimai;²

¹ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

- 49.2. I-II gimnazijos klasių mokinių modulių ir pasirenkamųjų dalykų pasiekimai;¹
- 49.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės, kūno kultūros parengiamosios grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose.
50. Įrašas „**atleista**“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir gimnazijos direktoriaus įsakymą.
51. Įrašas „**neatestuota**“ įrašomas, jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.
52. **III-IV gimnazijos klasių mokinių pasirenkamųjų dalykų ir modulių pasiekimai** vertinami 10 balų sistema. Dalykų modulių III-IV gimnazijos klasėse pažymiai įskaitomi į dalyko įvertinimą, elektroniniame dienyne pažymima sąsaja su dalyku.
53. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais. Vertinimo metodus mokytojai:
- 53.1. dirbantys toje pačioje klasėje derina tarp savęs (metodinėse grupėse nustatomi pagrindiniai vertinimo principai ir laikotarpiai);
- 53.2. aptaria su mokiniais (mokslo metų pradžioje, pradėdant mokyti naują temą, prieš kontrolinį darbą);
- 53.3. aptaria su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) (klasės tėvų susirinkimų metu arba individualiai).
54. Apie mokinių mokymosi pasiekimus mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) seka informaciją elektroniniame dieny-
ne.
55. Mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), neturintiems prieigos prie interneto, klasės auklėtojas išspausdina kiekvieno mėnesio bei pusmečio mokinio pažangumo ir lankomumo ataskaitas ir supažindina pasirašytinai.²

8. MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

56. Gimnazijos direktoriaus pavaduotojas, bendradarbiaudamas su metodine taryba koordinuoja gimnazijos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:³
- 56.1. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi motyvacijos ir mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;
- 56.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę.
57. Klasėje dirbantys mokytojai:
- 57.1. derina tarp savęs namų darbų apimtį ir kontrolinių darbų atlikimo datas;
- 57.2. derina tarpusavyje namų darbų skyrimą. 1-2 klasių mokiniams namų darbai neskiriami. Rekomenduojama 3-4 klasių mokiniams skirti namų darbus, kuriems atlikti reikia ne daugiau kaip 1 valandos, 5-6 klasių – 1,5 valandos, 7-8 klasių – 2 valandų, I-IV gimnazijos klasių – 2,5 valandų per dieną.
58. **Kontrolinių darbų skyrimas:**⁴
- 58.1. mokiniams per dieną negali būti skiriama daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Su mokiniais aptariama kontrolinio darbo struktūra, jo tikslai, vertinimo kriterijai;
- 58.2. apie kontrolinį darbą mokytojai mokinius privalo informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę;
- 58.3. mokytojai kontrolinius darbus derina su mokiniais ir tarpusavyje, juos fiksuoja elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;
- 58.4. pirmąją dieną po mokinių atostogų kontroliniai darbai neorganizuojami. Mokytojams rekomenduojama jų neorganizuoti ir paskutinę dieną prieš mokinių atostogas;
- 58.5. rekomenduojama informacinius testus, bandomuosius egzaminų darbus, direkcijos kontrolinius darbus, užsienio kalbų mokėjimo lygių nustatymo testus, suderinus su gimnazijos administracija, organizuoti iki Vėlykų atostogų;
- 58.6. mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pristato ne vėliau kaip per 2 savaites;
- 58.7. mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, turi teisę atsiskaityti su-
tartu su mokytoju laiku.
59. 5 klasės mokiniams rekomenduojama skirti minimalų privalomų pamokų skaičių.
60. 5-8, I-II gimnazijos klasių mokiniams didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams mokytis skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) – jie pasirašo ateinančių mokslo metų mokinių ugdymo poreikių tyrimo anketose (žr. 5 ir 6 priedus). Jis negali būti didesnis nei 10 procentų nuo minimalaus mokiniui skiriamų pamokų skaičiaus.
61. Mokiniai, besimokantys meno ir sporto mokyklose nuo privalomų muzikos, kūno kultūros ir dailės pamo-

¹ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2012 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

³ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

⁴ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

kų lankymo neatleidžiami,¹ pažangos ir pasiekimų įvertinimai, gauti meno ir sporto mokyklose – neįskaitomi.²

62. Per dieną negali būti daugiau kaip 7 pamokos.

63. III-IV gimnazijos klasių mokinių pamokų tvarkaraštyje neturėtų būti daugiau kaip trys vienos pamokos trukmės laisvi laiko tarpai tarp pamokų („langai“) per savaitę, I-II gimnazijos klasių – vienas. Mokiniais laisvą laiką siūloma išnaudoti savišvietai, karjeros planavimui.³

9. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

64. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skiriama meninę, sporto ar kitą veiklą pasirinkusių mokinių asmenims, socialinėms, edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti.

65. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663; 2011, Nr. 88-4219).

66. Valandos neformaliajam vaikų švietimui įgyvendinti nustatomos mokslo metams kiekvienai ugdymo programai.

67. Mokinių skaičius neformaliojo vaikų švietimo grupėje – ne mažesnis kaip 7 mokiniai.⁴

68. Valandos, skiriamos neformaliajam švietimui turi naudojamos pagal paskirtį; jos neskiriamos pasirenkamiesiems dalykams, pagilintiems dalykams ar jų moduliams mokytis.

69. Neformaliojo vaikų švietimo programos mokinių atostogų metu vykdomos gimnazijos ar steigėjo nustatyta tvarka.

70. **Neformaliojo švietimo organizavimo principai.**⁵

70.1. mokytojai, kiti pedagogai siūlo programas ateinantiems mokslo metams (žr. 71 punktą);

70.2. balandžio-gegužės mėn. vykdomas moksleivių formaliojo ir neformaliojo švietimo poreikių tyrimas;

70.3. klasių auklėtojai surenka žinias apie mokinių pasirinkimą ir jas pateikia gimnazijos direktoriaus įsakymu paskirtai darbo grupei ugdymo planui sudaryti;

70.4. darbo grupė, atsižvelgusi į mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus, neformaliojo švietimo organizavimo tradicijas ir tikslingumą, turimas moksleivio krepšelio lėšas, neformaliojo švietimo valandas paskirsto klasėms;

70.5. mokiniai neformaliojo švietimo programų pasirinkimą gali koreguoti iki rugsėjo 5 d.

70.6. neformaliojo švietimo veikla įrašoma į neformaliojo švietimo tvarkaraštį, ji fiksuojama dienyne;

71. **Mokiniais siūlomos neformaliojo švietimo programos 2013-2014 m. m.**⁶

	<i>Programos pavadinimas</i>	<i>Klasės</i>	<i>Val. sk.</i>
1	Augu su knyga	1	1
2	Bendravimo pamokėlės	1-2	1
3	Išminčių klubas	2	1
4	Įdomieji darbeliai	2-3	1
5	Antras žingsnis	3	1
6	Mažoji scena	2-4	1
7	Kvadratas	2-4	1
8	Antras žingsnis	4	1
9	Krikščionio pasaulis	4	1
10	Medžio darbai	5-6	1
11	Kvadratas	5-6	1
12	Mergaičių ansamblis	5-7	2

¹ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

³ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

⁴ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, Gimnazijos tarybos 2011 06 20 nutarimas. Protokolo Nr. F-3.

⁵ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

⁶ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

13	Rankdarbiai	5-8	2
14	Gamtos tyrinėtojai	5-IIg	1
15	Meninė fotografija	5-IVg	2
16	Sceninė raiška	7-IIIg	1
17	Kompiuterija	7-IVg	2
18	Tinklinis (merg.)	7-IVg	2
19	Tinklinis (bern.)	7-IVg	2
20	Krepšinis (bern.)	7-IVg	2
21	Žurnalistika	Ig-IVg	2
22	Rašytinio teksto vertimas	Ig-IVg	1

10. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

72. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis, nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

73. Minimalus mokinių skaičius laikinosiose grupėse:

73.1. 1-8, I-II gimnazijos klasėse – 7;

73.2. III-IV gimnazijos klasėse – 5¹.

74. Laikinosios grupės iš vienos arba kelių klasių mokinių gali būti sudaromos:

74.1. doriniam ugdymui (tikybai, etikai);

74.2. kūno kultūrai ugdyti mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės);

74.3. grupinėms konsultacijoms ar kitai ugdymo veiklai (pvz. mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų) panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skirtas pamokas;

74.4. specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

75. Klasė, kurioje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys į grupes dalijama dalykams mokyti (žr. 111 punktą):

75.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;

75.2. užsienio kalboms;

75.3. informacinėms technologijoms 5-8, I-II gimnazijos klasėse;

75.4. technologijoms 5-8, I-II gimnazijos klasėse;

75.5. kūno kultūrai 7-8, I-IV gimnazijos klasėse (sudaromos mergaičių ir berniukų grupės).

11. UGDYMO TURINIO PLANAVIMO PRINCIPAI

76. Planas – pagal Bendrąsias programas, individualias programas, išsilavinimo standartus bei ir numatomus mokinių pasiekimus mokytojo parengtos dalyko turinio gairės gimnazijos numatytam laikotarpiui.

77. Skiriami du planų tipai:

77.1. ilgalaikis (bendrasis) (žr. 2 priedą), kuriame nurodoma kurso tikslai ir uždaviniai, pamokų temos ir joms skirtų pamokų skaičius. Planuojamas laikotarpis 1-8 ir 1-2 gimnazijos klasėse – vieneri mokslo metai, 3 gimnazijos klasėje – dveji mokslo metai. Ilgalaikiuose (bendruosiuose) planuose gali būti numatytas pamokų rezervas. Rekomenduojamas iki 3 pamokų rezervas dalykams, kuriems skirta 1-2 savaitinės pamokos; iki 4 pamokų rezervas, kuriems skirta 3 savaitinės pamokos, iki 6 pamokų rezervas, kuriems skirta 4-5 savaitinės pamokos. Rezervinės pamokos planuojamos metams, jų skaičius nurodomas plano pabaigoje. Sudarydamas ilgalaikį planą mokytojas gali naudoti UPC pateiktus pavyzdžius.

77.2. trumpalaikis (detalusis) (žr. 3 priedą), rengiamas ilgalaikio (bendrojo) pagrindu, trumpesniems laikotarpiams (temoms ar pamokų ciklams). Jame nurodoma temos pavadinimas, tikslai ir uždaviniai, numatomas pamokų skaičius, pamokų temos, priemonės ir darbo metodai, mokinių pasiekimai (pagal išsilavinimo standartus), pastabos. Savo nuožiūra mokytojas planą gali papildyti (pamokos tikslai ir uždaviniai, sąvokos, pasiekimai, vertinimas, integracija, ugdymo individualizavimas ir diferencijavimas ir kt.) arba tai pasižymėti pastabose.

78. Pamokų planai turi derėti su:

78.1. klasės ir mokinio pasirengimo lygiu;

78.2. gimnazijos materialine ir technologine baze;

¹ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, Gimnazijos tarybos 2011 06 20 nutarimas. Protokolo Nr. F-3.

- 78.3. gimnazijos tikslais ir uždaviniais;
- 78.4. pasirinktais vadovėliais, mokymo priemonėmis.
79. Jeigu mokytojas naudojasi mokytojo knyga, trumpalaikis planas nėra privalomas, tačiau mokytojas joje pasižymi pastabas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymo ypatybes.
80. Įrašai plane ir dienyne turi sutapti.
81. Dėl ligos, komandiruotės ar kitų priežasčių mokytojas planą turi koreguoti.
82. Metodinė grupė:
- 82.1. sprendžia dėl trumpalaikių planų tikslingumo ir susitaria dėl tinkamiausios ilgalaikio ir/ar trumpalaikio plano formos (formų).
- 82.2. iki rugpjūčio 29 d. aprobuoja atitinkančius reikalavimus ilgalaikius (bendruosius) planus. Metodinės grupės pirmininkas pasirašo ir pateikia suderinti direktoriaus pavaduotojui ugdymui iki rugpjūčio 31 d. Iki rugsėjo 5 d. juos tvirtina gimnazijos direktorius;
- 82.3. planus grąžina juos pateikusiems mokytojams. Jie šiuos dokumentus laiko darbo vietose ir prirėikus pateikia gimnazijos vadovams ar vykdančioms priežiūrai specialistams;
- 82.4. neatitinkančius reikalavimų planus grąžina mokytojui koreguoti.
83. Keičiantis Bendrosioms, individualiosioms programoms, ir/ar gimnazijos ugdymo planams, ilgalaikiai planai atnaujinami ir iš naujo aprobuojami, derinami ir tvirtinami.¹

III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

1. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

84. Pamokos trukmė 1 klasėje – 35 minutės, 2-4 klasėse – 45 minutės.
85. 1-4 klasėse formuojamas dalykinis ugdymas.²
86. Be pagrindinės ugdymo organizavimo formos – pamokos, rekomenduojama taikyti kitas – didaktinį žaidimą, projektinę, kūrybinę veiklą. Į ją gali būti įtraukiami gretimų klasių mokiniai. Dėl veiklos organizavimo susitariama pradinių klasių metodinėje grupėje.³ Organizuojant šiomis formomis:
- 86.1. ugdymo procesas gali būti skirstomas į įvairios trukmės periodus, kai vieno periodo trukmė – ne ilgesnė nei 1 val. 30 min.;
- 86.2. ugdomoji veikla per dieną turėtų būti ne ilgesnė nei 6 ugdymo valandos per dieną. Į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas;
- 86.3. numatomos pertraukos, skirtos mokinių poilsui. Viena pertrauka turėtų būti organizuojama ne trumpesnė nei 30 min. arba dvi – ne trumpesnės nei 20 min. Kitų pertraukų trukmę nustato pradinių klasių mokytojų metodinė grupė, tvirtina gimnazijos direktorius. Visų pertraukų bendras laikas turėtų sudaryti ne mažiau kaip 1 valandą per dieną.
87. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik gimnazijoje, bet ir už jos ribų.
88. **Bendrajai programai ir neformaliojo švietimo programoms skiriamos ugdymo valandos:**

Dalykai	1-2 klasės	3-4 klasės	Iš viso
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	64	64	128
Lietuvių kalba (gimtoji)	480	448	928
Užsienio kalba	64	128	192
Matematika	288	288	576
Pasaulio pažinimas	128	128	256
Dailė ir technologijos	128	128	256
Muzika	128	128	256
Kūno kultūra	160	192	352
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	64	96	160
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	1504	1600	3104
Neformalusis švietimas	128	128	256

¹ Mokytojų tarybos 2010 06 10 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

² Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, gimnazijos tarybos 2011 06 20 nutarimas. Protokolo Nr. F-3.

³ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

89. Dalykai, jiems skiriamų valandų skaičius per savaitę, klasių dalijimas į grupes pradinio ugdymo programai įgyvendinti:

Klasė	1	2	3	4	Iš viso
Planuojamas mokinių skaičius	21	19	20	24	84
Dorinis ugdymas:	1	1	1	1	
iš jų: tikyba	1	1	1	1	4
etika	1	1	1	1	4
Lietuvių k.	8	7	7	7	29
Matematika	4	5	5	4	18
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	8
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	8
Muzika	2	2	2	2	8
Kūno kultūra	3	2	3	3	11
Užsienio kalba (anglų): 1 gr.		2	2	2	6
2 gr.				2	2
Mokinių mokymo(-si) poreikiams			1		1
Pamokų iš viso	25	25	26	27	99
Pam. sk., tenkantis 1 mokiniui	22	23	24	23	
Neformalusis ugdymas	2	2	2	2	8

2. PRADINIO UGDYMO BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, PREVENCINIŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

90. Ugdymo sričių/ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

90.1. Dorinis ugdymas:

90.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų – etiką arba tikybą;

90.1.2. nesusidarius 7 mokinių grupei (kai klasėje – 21 ir daugiau mokinių), gali būti sudaroma laikinoji grupė iš gretimų (1-2, 3-4) klasių mokinių;¹

90.1.3. dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams) parašius prašymą arba parašu patvirtindami mokinio poreikių tyrimo anketą (5 priedas).

90.2. Pirmoji užsienio kalba:

90.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma nuo 2 klasės;

90.2.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš gimnazijos siūlomų užsienio kalbų – anglų arba prancūzų;²

90.3. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

90.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalis (1/4) dalykui skiriamo laiko turėtų būti skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pavyzdžiui, parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

90.3.2. socialiniams gebėjimams ugdytis rekomenduojama dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

90.4. Matematinis ugdymas:

90.4.1. organizuojant matematinį ugdymą rekomenduojama vadovautis ne tik Bendrosios programos matematinės dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų TIMSS 2011 metų rezultatais ir rekomendacijomis, pagal galimybes naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

90.5. Kūno kultūra:

90.5.1. viena kūno kultūros pamoka per savaitę 1, 3 ir 4 klasėse skiriama šokio programai įgyvendinti;³

¹ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

² Ten pat.

³ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

90.5.2. visiems 1-4 klasių mokiniams sudaromos sąlygos ne mažiau kaip vieną valandą per savaitę lankyti aktyvaus judėjimo pratybas gimnazijoje ar kitoje neformaliojo švietimo įstaigoje;

90.5.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:¹

90.5.3.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

90.5.3.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą.

90.5.3.3. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje;

90.6. **Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):**

90.6.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dailės ir technologų dalykui skiriamo laiko (21 pamoka per mokslo metus).²

90.6.2. teatras organizuojamas vykdant neformaliojo vaikų švietimo programą „Mažoji scena“.³

91. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

91.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

91.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintų integruojamųjų Mokėjimo mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai. Šių programų atskirai vykdyti nereikia;

91.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668), ir Sveikatos ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347);

91.1.3. gimnazijos pasirinktos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintos prevencinės ir kitos ugdymo programos;

91.1.4. etninės kultūros ugdymas;

91.1.5. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

91.2. Ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas Sveikatos ugdymo, Žmogaus saugos, Etnokultūros ugdymo, mokyklos pasirinktų prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys, numato mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį.

IV. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

1. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS

92. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, tvirtinamu švietimo ir mokslo ministro.

93. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti skiriamų pamokų minimalų skaičių per savaitę, nustatytą Bendruosiuose ugdymo planuose.

94. **5 klasės, I gimnazijos klasės ir naujai atvykusiems** mokiniams skiriamas 1 mėnesio trukmės **adaptacinis laikotarpis**.⁴ Siekiant mokiniams padėti sėkmingai adaptuotis, į šią veiklą įtraukiami klasių auklėtojai, švietimo pagalbos specialistai. Dalį ugdymo proceso mokytojai gali organizuoti ne pamokų forma. Per šį laikotarpį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus siekdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo (-si) pasiekimus. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami.

95. **Socialinė veikla** 5-8 ir I-II gimnazijos klasėse yra privaloma ugdymo proceso dalis. Jai skiriama ne mažiau kaip 5 pamokų trukmės veikla per mokslo metus, kuri gali būti vykdoma ugdymo proceso, skirto kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei veiklai, metu. Socialinė veikla siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis. Organizuojant socialinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus.

96. Gimnazijos socialinės veiklos organizavimo principai:

96.1. socialinė veikla organizuojama pagal mokymosi koncentrus:

96.1.1. 5-6 klasių mokinių veikla orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą klasės, gimnazijos

¹ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

² Pradinių klasių mokytojų metodinio būrelio 2005 05 13 nutarimas.

³ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

⁴ Ten pat.

bendruomenėje;

96.1.2. 7-8 klasių mokinių veikla orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi, dalyvaujant gimnazijos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje;

96.1.3. I-II gimnazijos klasių mokinių veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus;

96.2. socialinę veiklą organizuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas su klasės auklėtojai, dailės bei technologijų mokytojais, o apskaitą dienyne vykdo klasės auklėtojas.

96.3. Gimnazijos siūlomos socialinės veiklos kryptys:

Darbinė veikla	Ekologinė veikla	Projektinė veikla	Socialinė veikla	Kita veikla
1. Vainikų py-nimas tradici-nėms žirgų lenktynėms. 2. Kapinių, par-kų tvarkymas. 3. Dekoracijų ruošimas, gim-nazijos erdvių apipavidalini-mas.	1. Mokyklos teritorijos prie-žiūra. 2. Sartų ežero pakrantės tvar-kymas. 3. Gėlių priežiū-ra kabinetuose.	1. Dalyvavimas pre-vciniuose, sociali-niuose, profesinio orientavimo projek-tuose. 2. Dalyvavimas savi-valdos darbe. 3. Gimnazijos laik-raščio leidyba. 4. Renginių organi-zavimas. 5. Parodų rengimas.	1. Pagalba draugui, turinčiam moky-mosi, psichologinių ar kitokių proble-mų. 2. Gerumo akcijos.	1. Pagalba klasės auklėtojui, kitiems mokytojams, tvarkant dokumentus, atliekant raštve-dybos darbus. 2. Darbas gimnazijos bibliote-koje. 3. Įvairūs maketavimo, teksto rinkimo darbai. 4. Gimnazijos atstovavimas visuomeninėje veikloje (daly-vavimas olimpiadose, miesto kultūrinuose, sporto rengi-niuose). 5. Dalyvavimas koncertinėse programose. 6. Budėjimas gimnazijoje.

96.4. Socialinės veiklos trukmė per mokslo metus:

96.4.1. 5-7-ose klasėse – po 5 valandas;

96.4.2. 8-ose, I-II-ose gimnazijos klasėse – po 6 valandas.

96.5. socialinę veiklą organizuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas su seniūnija, vi-suomeninėmis organizacijomis.

97. Mokytojai, įgyvendindami ugdymo turinį, gali:

97.1. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma, o, pvz., projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne gimnazijos aplinkoje. Sprendimus dėl šių pamokų priima gimnazijos metodinė taryba, bendradarbiaudama su administracija.¹

97.2. įgyvendinti dalį ugdymo turinio per pažintinę ir kultūrinę veiklą;

97.3. dalykų bendrųjų programų turinį I-II gimnazijos klasėse skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pa-sirenkamas, atsižvelgus į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius;

98. I-II gimnazijos klasių mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėji-mus.²

Ilg	Rašybos ir skyrybos įgūdžių įtvirtinimas (lietuvių k.)
	Teksto su samprotavimo elementais kūrimas (lietuvių k.)
	Matematikos rinkiniai skyriai
	Sudėtingesnių praktinio turinio uždavinių sprendimas
IIlg	Rašybos ir skyrybos įgūdžių įtvirtinimas (lietuvių k.)
	Teksto sandara, kūrimas, komponavimas (lietuvių k.)
	Kompleksinis matematikos kurso kartojimas
	Programavimo pradmenys (informacinės technologijos)
	Kompiuterinės leidybos pradmenys (informacinės technologijos)

2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2012 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

99. Gimnazijoje rūpinamasi **lietuvių kalbos ugdymu** per visų dalykų pamokas pagal Bendrus kalbos ugdymo reikalavimus gimnazijoje, patvirtintus gimnazijos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. V-107.

100. Dorinio ugdymo dalyką – tikybą arba etiką – mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai), o nuo 14 metų mokinys renkasi savarankiškai.

101. Užsienio kalbos:

101.1. pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5-6 klasėse orientuota į A2, o 7-8, I-II gimnazijos klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

101.2. užsienio kalbos siekiamas mokymosi lygis nurodomas elektroniniame dienynė.

101.3. II gimnazijos klasėje rekomenduojama organizuoti užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“);

101.4. Antrosios užsienio kalbos mokymas privalomas nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai) mokiniui iki 14 metų renka, o mokinys nuo 14 metų pats renkasi tėvų (globėjų) pritarimu antrąją užsienio kalbą: prancūzų arba rusų;¹

101.5. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 5-6 klasėse orientuota į A1, o 7-8, I-II gimnazijos klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

101.6. Gimnazija iki vidurinio ugdymo programos vykdymo pradžios mokiniui nekeičia pradėtų mokytis užsienio kalbų.

101.7. Apie mokinių, atvykusių iš kitų Lietuvos ar užsienio mokyklų, kuriose jie mokėsi kitos užsienio kalbos, mokymąsi sprendžia užsienio kalbų metodinė grupė kartu su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, vadovaudamasi Bendraisiais ugdymo planais.²

102. Informacinės technologijos:

102.1. Informacinių technologijų programa pradedama įgyvendinti 5 klasėje.

102.2. 7 klasėje skiriamos 35 dalyko pamokos. 8 klasėje informacinių technologijų nemokoma;³

102.3. I-II gimnazijos klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis (mokoma I gimnazijos klasėje) ir vienas iš gimnazijos siūlomų pasirenkamųjų modulių: programavimo pradmenų arba kompiuterinės leidybos pradmenų.⁴

103. Socialiniai mokslai:

103.1. Pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokomasi pilietiškumo pagrindų. Šiai programai skiriamos 70 pamokų, jos organizuojamos I ir II gimnazijos klasėse (po 35 pamokas per mokslo metus);

103.2. Ekonomikos mokoma II gimnazijos klasėje.⁵

103.3. Socialinių mokslų metodinė grupė, suderinusi su gimnazijos metodine taryba gali priimti sprendimus dėl:

103.3.1. pilietiškumo ugdymo pagrindų dalyko turinio integravimo į artimus pagal turinį dalykus;

103.3.2. integruoto istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokymo, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

103.3.3. istorijos 5-6 klasės turinio išdėstymo eiliškumo (pvz., kursą pradėti dėstyti nuo Europos istorijos epizodų);

103.3.4. kitokio istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokymo (pvz., integruotai mokant istorijos ir pilietiškumo ugdymo, kai dalis pasiekimų įgyjama dalyko pamokose, o kita dalis – kitokios veiklos metu (pvz., pilietiškumo akcijose ir pan.));

103.3.5. skyrimo 20-30 proc. dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus I-II gimnazijos klasėse mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti.⁶

104. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai.

105. Technologijos:⁷

105.1. 5-8 klasių mokiniai kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką pagal keturias technologijų programas: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos.

105.2. I gimnazijos klasėje mokslo metų pirmąjį pusmetį technologijų mokoma pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą. Kaip organizuojama šio kurso programa (intensyvinimas, ekskursijos, susitikimai ir kt.), numato menų ir technologijų metodinė grupė.

105.3. Baigę integruoto technologijų kurso programą, mokiniai renkasi vieną iš privalomų technologijų programų: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų. Joms mokytis skiriama po dvi pamokas per savaitę. Pasirinkimas organizuojamas likus 2 savaitėms iki pirmojo pusmečio pabaigos. Mokiniai gali keisti pasirinktą technologijų programą ne anksčiau kaip po pusmečio.

¹ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

² Ten pat.

³ Ten pat.

⁴ Ten pat.

⁵ Ten pat.

⁶ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

⁷ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

105.4. II-oje gimnazijos klasėje mokyti pagal pasirinktas programas kiekvienai klasei skiriama po 1 pamoką per savaitę.

106. Kūno kultūra:

106.1. Visiems mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti jų pomėgius atitinkančias neformaliojo švietimo programas gimnazijoje arba sporto mokykloje (stalo tenisas, slidinėjimas). Gimnazija tvarko mokinių, lankančių šias praktikas, apskaitą:

106.2. besimokančių mokinių pagal neformaliojo ugdymo programas gimnazijoje – dienyne;

106.3. lankančių sporto mokyklą – sudaromi mokinių sąrašai. Juos sudaro ir apie juos informuoja kūno kultūros mokytojus klasių auklėtojai.

106.4. nuo 7 klasėse kūno kultūrai mokyti sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš tos pačios, paralelių arba gretimų klasių.¹

106.5. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaromos fizinio aktyvumo pasirinkimo galimybės. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

106.5.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

106.5.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje;

106.6. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

106.7. specialiosios ir parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“, tačiau iki 14 metų mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu, o nuo 14 iki 16 metų – jo paties pageidavimu gali būti vertinami pažymiu. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

106.8. gimnazija mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (teisėjavimą, stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas);²

106.9. mokiniai, lankantys sportinės krypties neformaliojo švietimo įstaigas, nuo privalomų kūno kultūros pamokų neatleidžiami (žr. 61 punktą).

107. Žmogaus sauga:

107.1. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668);

107.2. žmogaus saugos mokoma 5, 8 klasėse, kurioms skiriama po 1 pamoką per savaitę ir I gimnazijos klasėse, kurioms skiriama po 1 val. per savaitę pirmajame pusmetyje (žr. 111 punktą).

108. Sveikatos ugdymas. Gimnazija, organizuodama sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1280 (Žin., 2012, Nr. 105-5347).

109. Ugdymas karjerai. Gimnazija, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314 (Žin., 2012, Nr. 82-4284), ir įgyvendina švietimo ir mokslo ministro tvirtinamą Ugdymo karjerai bendrąją programą;

110. Etninės kultūros ugdymas. Gimnazija, organizuodama etninės kultūros ugdymą vadovaujasi Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 (Žin., 2012, Nr. 46-2252).

111. Pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti skiriamų pamokų per savaitę skaičius 2013-2014 m.³

Dalykas \ Klasė	Klasė			8		Ilg		IIg	Iš viso
	5	6	7	a	b	a	b		
Planuojamas mokinių skaičius	23	22	20	17	16	14	17	25	154
Dorinis ugdymas:	1	1	1	1	1	1	1	1	
Iš jų: tikyba	1	1	1	1		1		1	6
etika	1	1	1		1		1	1	6
Lietuvių k.	5	5	5	5	5	4	4	5	38
Mokymo(-si) poreikiams						1	1	1	3

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

³ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12 .

I-oji užsienio kalba (anglų):	3	3	3	3	3	3	3	3	
Iš jų: 1 gr.	3	3	3	3	3	3	3	3	24
2 gr.	3	3						3	9
II-oji užsienio kalba:		2	2	2	2	2	2	2	
Iš jų: rusų k. 1 gr.		2	2	2	2	2	2	2	14
rusų k. 2 gr.								2	2
prancūzų k.		2							2
Mokymo(-si) poreikiams			2		2		2		6
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	4	30
Mokymo(-si) poreikiams						1	1	1	3
Inform. technologijos 1gr.	1	1	1			1	1	1	6
2 gr.	1	1						1	3
Gamta/ biologija	2	2	2	1	1	2	2	1	13
Fizika			1	2	2	2	2	2	11
Chemija				2	2	2	2	2	10
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Pilietišumo pagr.						1	1	1	3
Geografija		2	2	2	2	2	2	1	13
Ekonomika								1	1
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Technologijos 1 gr.	2	2	2	1	1	1.5	1.5	1	12
2 gr.	2	2						1	5
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Kūno kultūra 1 gr.	3	2	2	2	2	2	2	2	17
2 gr.			2					2	4
Žmogaus sauga	1			1	1	0.5	0.5		4
Iš viso pamokų	33	37	34	30	32	33	35	43	277
Neformalusis ugdymas	2	2	2	2	2	2	2	3	17
Pamokų sk., tenkantis 1 mokiniui	26	28	29	30	30	31	31	31	

112. Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per 2 metus (2013-2015 m. m.):

Dalykai	Klasė				Iš viso 5–8 klasė	1 gimn.	2 gimn.	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
	5	6	7	8				
Dorinis ugdymas	67		70		137	70		207
Lietuvių kalba (gimtoji)	335		350		685	315		1000
Užsienio kalba (1-oji)	201		210		411	210		621
Užsienio kalba (2-oji)	70		140		210	140		350
Matematika	268		280		548	245		793
Informacinės technol.	67		35		102	70		172
Gamta ir žmogus	134		-		-	-		134
Biologija	-		105		105	105		210
Chemija	-		70		70	140		210
Fizika	-		105		105	140		245
Istorija	134		140		274	140		414
Pilietišumo pagrindai	-		-		-	70		70
Geografija	70		140		210	105		315
Ekonomika ir verslumas	-		-		-	35		35
Dailė	67		70		137	70		207
Muzika	67		70		137	70		207
Technologijos	134		105		239	88/87		326

Kūno kultūra	166	140	306	140	446
Žmogaus sauga	32	35	67	17	84

V. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

1. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS

113. Vidurinio ugdymo programa įgyvendinama vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis. Ugdymas organizuojamas vadovaujantis Vidurinio ugdymo programos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-1387 (Žin., 2006, Nr.76-2930; 2011, Nr. 97-4599), Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, gali būti atsižvelgiama į Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašą.

114. Gimnazija mokiniui, besimokančiam pagal vidurinio ugdymo programą, sudaro sąlygas įgyvendinti individualų ugdymo planą ir siekia, kad jis pagilintų ir praplėstų pasirinktų sričių žinias, gebėjimus bei kompetencijas, pasirengtų laikyti brandos egzaminus ir tęstų tolesnį mokymąsi.

115. Gimnazijos metodinė taryba, suderinusi su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, formuodama ir įgyvendindama gimnazijos ugdymo turinį pagal Vidurinio ugdymo bendrąsias programas priima sprendimus dėl:

115.1. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizavimo ne pamokų forma;

115.2. dalykų bendrųjų programų skaidymo į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas atsižvelgus į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus.

115.3. dalykų turinio integravimo, ugdymo diferencijavimo;

115.4. pasirenkamųjų dalykų ir modulių pasiūlos.¹

116. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams siekti asmeninės ir pilietinės brandos ir ugdyti gyvenime būtiną bendrąsias kompetencijas ir gebėjimus naudodama pamokas, skirtas mokinių ugdymo poreikiams tenkinti:

116.1. savanoriškai užsiimti socialine ar kita visuomenei naudinga veikla;

116.2. susipažinti su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, planuoti savo karjerą. Mokiniams gali būti siūlomas pasirenkamasis ugdymo karjeros modulis;

116.3. rengti ir įgyvendinti projektus, brandos darbus;

116.4. formuoti savo pasiekimų aplankus (taip pat ir elektroninius), kuriuose kaupiami mokinių pažangos ir pasiekimų įrodymai, orientuotus į tolesnio gyvenimo kelio pasirinkimą.

117. Į vidurinio ugdymo dalykų turinį integruojama Žmogaus saugos bendroji programa.

118. Ugdymo proceso dienos, skirtos pažintinei kultūrinei veiklai, gali būti skiriamos:

118.1. savanoriškai veiklai, veiklai, susijusiai su ugdymu karjerai;

118.2. IV gimnazijos klasės mokiniams šių dienų (pamokų) skaičius, jų pageidavimu ir Gimnazijos tarybos sprendimu, gali būti mažinamas.²

119. Keisti dalyką ar dalyko kursą mokinys gali atsiskaitęs (išlaikęs įskaitą) iš naujai pasirinkto dalyko programos ar dalyko programos kurso skirtumo.

120. Dalyko (dalyko kurso) keitimo tvarka:³

120.1. mokinys, pageidaujantis keisti dalyką ar jo kursą, turi:

120.1.1. parašyti motyvuotą prašymą gimnazijos direktoriui (7 priedas);

120.1.2. su gimnazijos direktoriaus pavaduotoju ugdymui suderinti keitimo galimybes;

120.1.3. su dalyko mokytoju aptarti programos reikalavimus, konsultacijas ir savarankiškai pasiruošti išlaikyti įskaitą (pereinant iš bendrojo į išplėstinį kursą);

120.1.4. prašymą įteikti ne vėliau kaip 15 dienų iki pusmečio pabaigos;

120.1.5. IV gimnazijos klasėje nuo II-ojo pusmečio dalykų, jų kursų keitimas nerekomenduojamas dėl pernelyg didelio programų skirtumo;

120.2. mokinys, planuojantis pereiti iš **bendrojo kurso (B) į išplėstinį (A)** arba rinkdamasis naują dalyką iki pusmečio pabaigos išlaiko įskaitą iš kursų programų skirtumų;

120.3. mokiniui įskaitą išlaikius, **išplėstinio kurso (naujo dalyko) mokytojas** dienyne įtraukia mokinį į grupės sąrašą, pažymi jo mokymosi kursą (A, B), įrašo įskaitos įvertinimą, nurodydamas pažymio tipą „įskaita“. Pusmečio (metinis) pažymys išvedamas pagal įskaitos įvertinimą;

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Ten pat.

³ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, 2008 06 19 gimnazijos direktoriaus įsakymas Nr. V-225, Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

- 120.4. dalyko **bendrojo kurso mokytojas** pašalina mokinį iš sąrašo;
- 120.5. mokiniui, planuojančiam mokytis pagal dalyko programos **bendrajį kursą** ir kurį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, laikyti įskaitos nereikia;
- 120.6. mokiniui, planuojančiam keisti pasirenkamąjį modulį, dorinio ugdymo dalyką, kūno kultūros kursą įskaitos laikyti nereikia.
- 121. Pagal vidurinio ugdymo programą siekiant diferencijuoti ugdymą sudaromos laikinosios grupės:**
- 121.1. iš III-ųjų arba IV-ųjų gimnazijos klasių mokinių, pasirinkusių tą patį dalyką (kai programos nediferencijuojamos kursais) arba modulį;
- 121.2. mokiniams, pasirinkusiems tą patį dalyko kursą.

2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

- 122. Dorinis ugdymas.** Mokinys renkasi vieną dalyką – tikybą arba etiką.
- 123. Lietuvių kalba ir literatūra:**
- 123.1. išplėstinis kursas mokomi ne daugiau kaip 25 mokiniai grupėje;
- 123.2. mokiniams siūloma pasirenkamasis visuotinės literatūros dalykas ir pasirenkamieji dalyko moduliai.
- 124. Užsienio kalbos:**
- 124.1. III gimnazijos klasių mokiniai renkasi privalomąją (anglų arba prancūzų) ir pasirenkamąją – anglų, prancūzų arba rusų – kalbas Europos Tarybos siūlomais A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygiais.
- 124.2. Jei mokinių užsienio kalbos pasiekimai buvo patikrinti II gimnazijos klasėje centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“), organizuojant kalbos mokymosi grupes rekomenduojama vadovautis šio testo rezultatais.
- 124.3. Nustačius, kad mokinio pasiekimai (nepriklausomai nuo to, ar mokinys pagal pagrindinio ugdymo programą mokėsi tos kalbos kaip pirmosios arba antrosios užsienio kalbos) yra:
- 124.3.1. B1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B2 lygio kursą;
- 124.3.2. A2 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B1 lygio kursą;
- 124.3.3. A1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis A2 lygio kursą.
- 124.4. Mokinys gali keisti vieną iš dviejų kalbų ir pradėti mokytis naujos kalbos kaip trečiosios arba mokytis tris kalbas, t. y. tęsti pirmosios ir antrosios kalbų mokymąsi ir pasirinkti mokytis trečiąją (naują) kalbą A1 arba A2 lygiais pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.
- 124.5. Mokiniams rekomenduojama rinktis tuos užsienio kalbų mokymosi kursus, kurie atitinka jų užsienio kalbų pasiekimus, t. y. kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Užsienio kalbos B2 kalbos mokėjimo lygis atitinka pagrindinį (B2.1) ir aukštesnįjį (B2.2) pasiekimų lygį, o B1 kalbos mokėjimo lygis – patenkinamą pasiekimų lygį.
- 124.6. Privalomajai kalbai mokytis gimnazija siūlo mokiniams papildomai rinktis 2 modulius, pasirenkamajai – vieną¹ (žr. 133 punktą).
- 125. Socialiniai mokslai:**
- 125.1. Mokinys gali rinktis istoriją, geografiją, pasirenkamąjį psichologijos dalyką, istorijos ir geografijos modulius.²
- 126. Menai:**
- 126.1. Mokiniui siūloma rinktis bent vieną iš meninio ugdymo programų: dailės, muzikos, grafinio dizaino, fotografijos.³
- 127. Technologijos:**
- 127.1. Mokinys gali rinktis vieną iš technologijų programos kryptių: turizmo ir mitybos; statybos ir medžio apdirbimo, pasirenkamąjį braižybos dalyką.⁴
- 127.2. Mokiniui, kuris I-II gimnazijos klasėse mokėsi pagal mitybos programą, siūloma rinktis turizmo ir mitybos technologijų kryptį; tiems, kurie mokėsi pagal konstrukcinių medžiagų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijų kryptį.
- 128. Kūno kultūra:**
- 128.1. Mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą bendruoju arba išplėstinis kursais.⁵
- 128.2. Kūno kultūros pasiekimai mokinio pageidavimu gali būti vertinami pažymiais arba įrašu „įskaityta“.
- Mokinio, kuris planuoja pasirinkti sporto krypties studijas, pasiekimus rekomenduojama vertinti pažymiais.
- 128.3. Specialiosiose medicininėse fizinio pajėgumo grupėse kūno kultūros ugdymas organizuojamas taip, kaip numato šio ugdymo plano 106.1 punktas.

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

³ Ten pat.

⁴ Ten pat.

⁵ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

128.4. Mokinių, kurie lanko parengiamąją medicininę fizinio pajėgumo grupę, pageidavimu jų pasiekimai vertinami taip, kaip pagrindinės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių, mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinio fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

128.5. Mokinių, atleistų nuo kūno kultūros, užimtumas organizuojamas vadovaujantis šio ugdymo plano 106.8 punktu.

129. Informacinės technologijos:

129.1. Informacinių technologijų kursas yra pasirenkamas.

129.2. Jei mokinys, pasirinkęs išplėstinį kursą, pagrindinėje mokykloje nesimokė pasirinkto modulio (išskyrus Duomenų bazių kūrimo ir valdymo modulį), jam sudaromos sąlygos papildomai mokytis išlyginamojo modulio temų. Išlyginamųjų modulių programos atitinka Informacinių technologijų, Pagrindinio ugdymo bendrosios programos, Programavimo pradmenų, Kompiuterinės leidybos pradmenų arba Tinklapių kūrimo pradmenų modulių programas.

130. Sveikatos ugdymas organizuojamas vadovaujantis šio ugdymo plano 108 punktu.

131. Ugdymas karjerai organizuojamas vadovaujantis šio ugdymo plano 109 punktu.

132. Vidurinio ugdymo programos dalykams įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per dvejus metus ir pamokų skaičius per savaitę:

132.1. III gimnazijos klasė (2013-2014 ir 2014-2015 m. m.):¹

Dalykas	2013-2014 m. m. (IIIg kl.)		2014-2015 m. m. (IVg kl.)	
	B	I	B	I
Tikyba	1		1	
Etika	1		1	
Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	4	5
Lietuvių k. modulis	1		1	
Anglų k. (pirmoji)	3	3	3	3
Anglų k. modulis	2		2	
Rusų k. (antroji)	3		3	
Rusų k. modulis				
Prancūzų k. (antroji)	3		3	
Prancūzų k. modulis				
Matematika	3	4	3	5
Matematikos modulis	1		1	
Informacinės technologijos	1		1	
Istorija	2	3	2	3
Istorijos modulis	1		1	
Geografija		3		3
Biologija	2	3	2	3
Biologijos modulis				
Fizika		4		3
Fizikos modulis				
Chemija		3		3
Chemijos modulis				
Dailė	2		2	
Muzika	2		2	
Turizmas ir mityba	2		2	
Statyba ir medžio technologijos	2		2	
Kompiuterinės muzikinės technol.				
Kūno kultūra (2 grupės)	4		4	
Visuotinė literatūra				
Psichologija	1		1	
Braižyba				
Dizainas				
Iš viso valandų:	69		69	

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

Neformalusis ugdymas	3	3
----------------------	---	---

* III gimnazijos klasei mokinių ir jų tėvų pageidavimu, valandos, nepanaudotos IV gimnazijos klasėse (102-79=23), 2013-2014 m. m. skiriamos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti III gimnazijos klasėje.¹

132.2. IV gimnazijos klasė (2012-2013 ir 2013-2014 m. m.):²

Dalykas	2012-2013 m.m. (IIIg kl.)		2013-2014 m.m. (IVg kl.)	
	B	I	B	I
Tikyba	1		1	
Etika	1		1	
Lietuvių kalba ir literatūra (2 grupės)		10		10
Lietuvių k. modulis	1		1	
Anglų k. (pirmoji)	3	3	3	3
Anglų k. modulis	2		2	
Rusų k. (antroji)	3		3	
Rusų k. modulis				
Prancūzų k. (antroji)	3		3	
Prancūzų k. modulis				
Matematika	3	4	3	5
Matematikos modulis	1		1	
Informacinės technologijos	1		1	
Istorija	2	3	2	3
Istorijos modulis	1		1	
Geografija		3		3
Biologija	2	3	2	3
Biologijos modulis	1		1	
Fizika		4		3
Fizikos modulis	1		1	
Chemija		3		3
Chemijos modulis				
Dailė	2		2	
Muzika	2		2	
Turizmas ir mityba	2		2	
Statyba ir medžio technologijos	2		2	
Kompiuterinės muzikinės technolog.				
Kūno kultūra (2 grupės)	4		4	
Visuotinė literatūra				
Psichologija	1		1	
Braižyba	1		1	
Dizainas				
Iš viso valandų:	73		73	
Neformalusis ugdymas	6		6	

132.3. Vidurinio ugdymo programos dalykams įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir dvejus mėnesius (2013-2014 ir 2014-2015 m. m.):

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui	Bendrasis kursas/kalbos mokėjimo lygis	Išplėstinis kursas/kalbos mokėjimo lygis
Dorinis ugdymas:	2		
Tikyba		69	-

¹ Gimnazijos tarybos 2013 06 20 nutarimas. Protokolo Nr. F-1.

² Mokytojų tarybos 2012 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

Etika		69	-
Kalbos:			
Lietuvių kalba ir literatūra	8	276	345
Užsienio kalba (1-oji, anglų)	6	207	207
Užsienio kalba (2-oji, prancūzų, rusų)	6	207	207
Socialinis ugdymas:	4		
Istorija		138	207
Geografija		138	207
Matematika	6	207	316
Informacinės technologijos		69	138
Gamtamokslinis ugdymas:	4		
Biologija		138	207
Fizika		138	241
Chemija		138	207
Menai ir technologijos:	4 (34/32)		
Dailė		138	207
Muzika		138	207
Turizmas ir mityba		138	207
Statyba ir medžio apdirbimas		138	207
Kūno kultūra:	4-6		
Bendroji kūno kultūra		138	276
Žmogaus sauga ¹	0,5	0,5	0,5
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai			
Projektinė veikla/Brandos darbas			
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26	Iki 26
Minimalus mokinio privalomų pamokų skaičius		28 pamokos per savaitę	
Maksimalus mokinio pamokų skaičius		32 pamokos per savaitę	
Neformalusis vaikų švietimas (val. skaičius)		207	
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti		24 pamokos per savaitę dvejiems metams	
Minimalus klasei skiriamų pamokų skaičius		43 pamokos per savaitę	

Pastaba: ¹ integruojama į dalykų mokymo turinį.

133. Gimnazijos siūlomų modulių programos III-IV gimnazijos klasėms: ¹

IIIg	Sakytinės ir rašytinės kalbos ugdymas (lietuvių k.)
	Matematikos rinktiniai skyriai (išplėstinis kursas)
	„Fotono“ mokyklos uždavinių sprendimas (fizika)
	Istorijos šaltiniai
	Sveika gyvensena (biologija)
	Anglų kalbos brandos egzamino kompetencijų lavinimas
	Šnekamosios kalbos įgūdžių lavinimas (anglų k.)
	Techninis vertimas (prancūzų k.)
IVg	Sakytinės ir rašytinės kalbos ugdymas (lietuvių k.)
	Kompleksinis matematikos kurso kartojimas (išplėstinis kursas)
	„Fotono“ mokyklos uždavinių sprendimas (fizika)
	Istorijos šaltiniai
	Šnekamosios kalbos įgūdžių lavinimas (anglų k.)
	Esminiai anglų kalbos rašytinio teksto kūrimo įgūdžiai
	Kompleksinio matematikos kurso kartojimo uždavinių sprendimas
	Rašytinio teksto kūrimas (prancūzų k.)

VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIŲ DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

134. Pagalba mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama vadovaujantis „Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“, patvirtintu gimnazijos direktoriaus 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-224.

135. Gimnazija rengia Gimnazijos ugdymo planą, atsižvelgdama į mokinių specialiųjų ugdymo poreikių įvairovę, mokinių ir jų tėvų (globėjų) pageidavimus, Pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir rekomendacijas; vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771) ir šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgia į:

- 135.1. formaliojo švietimo programą;
- 135.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
- 135.3. į specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį (specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, Pedagoginės-psichologinės tarnybos rekomendacijas);
- 135.4. esamas gimnazijos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinkos, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

2. PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS, SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

136. Psichologinė pagalba, specialioji pedagoginė pagalba, socialinė pedagoginė pagalba, specialioji pagalba teikiamos vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220), Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK- 941 (Žin., 2004, Nr. 100-3729; 2011, Nr. 99-4675), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92 - 4396).

137. Gimnazijoje mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas.

138. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ugdyti dalykų Bendrąją programą pritaiko mokytojas; formuoja ugdymo turinį pagal dalykus, numato ugdymosi erdves, parenka tinkamiausias ugdymo organizavimo formas (pamoka, projektinė veikla ar pan.), atsižvelgdamas į kiekvieno mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, mokinio ir jo tėvų (globėjų) pageidavimus, gimnazijos Vaiko gerovės komisijos, gimnazijoje dirbančių švietimo pagalbos specialistų rekomendacijas. Aptariama ir įrašoma protokole Vaiko gerovės komisijos posėdyje.

139. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymą, gimnazija atsižvelgia:

- 139.1. į mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių pobūdį, lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli), galimai juos sukėlusias priežastis (negalias, sutrikimus, aplinkos veiksnius);
- 139.2. į gimnazijos ir tėvų (globėjų) įsipareigojimus įteisintus mokymo sutartyje;
- 139.3. ugdymo programą (Bendroji programa, pritaikyta mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ar pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo individualizuota programa);
- 139.4. į turimas mokymo lėšas;
- 139.5. į švietimo pagalbos prieinamumą;
- 139.6. į ugdymosi erdves.
- 139.7. į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio sveikatos sutrikimus ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas (pvz., trumpinti ugdymo veiklą / pamokų trukmę 5 min., o sutaupyta laiką skirti mokinių veiklai keisti, pertraukoms organizuoti).

140. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos ar Pedagoginės psichologinės tarnybos, tėvų (globėjų) pritarimu mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, gali nesimokyti užsienio kalbos (turintys vidutinį ir žymų kalbos neišsivystymą, elgesio ir (ar) emocijų ir socialinės raidos sutrikimų, skaitymo ir (ar) rašymo sutrikimų, bendrųjų mokymosi sutrikimų ar sutrikusį intelektą turintys mokiniai). Vietoj užsienio kalbos pamokų mokinys lanko specialiojo pedagogo arba logopedo užsiėmimus pagal individualiai sudarytą ir gimnazijos direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį.

141. Bendrojo ugdymo klasėse besimokantiems mokiniams visi Bendrojo ugdymo plano keitimai, susiję su atleidimu nuo dalykų mokymosi, įforminami gimnazijos direktoriaus įsakymu.

3. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

142. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

143. Gimnazijoje specialiąją pedagoginę pagalbą teikia specialusis pedagogas ir logopedas, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas, vadovaudamiesi teisės aktais ir įgyvendindami Pedagoginės psichologinės tarnybos ar gimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

4. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMAS

144. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama, vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395);

145. Pagalba teikiama, kai ją skiria gimnazijos Vaiko gerovės komisija ar Pedagoginė - psichologinė tarnyba, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

146. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos paskirtą Pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su Pedagogine – psichologine tarnyba, tvirtina gimnazijos direktorius.

147. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos sprendimu pagalba specialiujų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams teikiama pamokų arba ne pamokų metu pagal specialiojo pedagogo ir logopedo sudarytą užsiėmimų tvarkaraštį, patvirtintą gimnazijos direktoriaus.

148. Pagrindinė logopedo (vykdoma po pamokų), specialiojo pedagogo (vykdoma pamokų metu) darbo forma yra pratybos: individualios, pogrupinės (2-4 mokiniai), grupinės (5-8 mokiniai);

149. Pagalba yra derinama su psichologine, socialine pedagogine ir specialiąja pagalba.

150. Mokyklos logopedas, specialusis pedagogas pareigybių aprašymuose numatytas funkcijas vykdo bendradarbiaudamas su Tarnybos ir kitų institucijų specialistais.

5. SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

151. Pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396);

152. Pagalbą teikia mokytojo padėjėjas ugdymo proceso metu.

6. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, MOKYMO PASIEKIMŲ VERTINIMAS

153. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pritaikius Bendrąją pradinio ugdymo programą arba pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, atsižvelgiant į programos pritaikymo lygį, individualizuotą pradinio ugdymo programą mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 37-39 punktų nuostatomis bei atsižvelgiant į gimnazijos ugdymo planą ir gimnazijoje pasitvirtintą vertinimo tvarką.

154. Mokinio, kuris mokosi pagal Bendrojo pagrindinio ir/ar vidurinio ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 62-70 punktų nuostatomis bei atsižvelgiant į gimnazijos ugdymo planą ir gimnazijoje pasitvirtintą vertinimo tvarką.

155. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo pagrindinio ir/ar vidurinio ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

156. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama gimnazijos Vaiko gerovės komisijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgus į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, planuojamą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renka gimnazija (vertinimo įrašais, „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašais, pažymiais ir kt.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

157. Kitais šiame ugdymo plane nenumatytais atvejais vadovaujama 2013-2014 ir 2014-2015 metų Bendraisiais pradinio ugdymo programos ugdymo planais, 2013-2014 ir 2014-2015 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

INDIVIDUALIOSIOS PROGRAMOS TITULINIO LAPO FORMOS PAVYZDYS

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJA

APROBUOTA
menų ir technologijų metodinėje grupėje
200__ ____, protokolo Nr. _____ .

SUDERINTA
direktoriaus pavaduotoja (-s) ugdymui
200__ ____, _____

parašas, vardas, pavardė

PATVIRTINTA
200__ ____, _____ direktoriaus įsakymu Nr. _____

Neformaliojo ugdymo (modulio, pasirenkamojo dalyko) programa 5-12 klasėms

PROGRAMOS PAVADINIMAS

Parengė matematikos mokytoja
Vardas Pavardė

SIŪLOMA ILGALAIKIO PLANO FORMA

Kurso tikslas (tikslai):

...

Uždaviniai:

- 1.
- 2.

Eil. nr.	Tema (ciklas)	Pamokų skaičius
1		
2		
3		
4		
5		
	Iš viso pamokų:	
	Rezervinės pamokos:	

SIŪLOMA TRUMPALAIKIO PLANO FORMA

Tema. Pamokų skaičius.

Temos tikslas (tikslai):

...

Uždaviniai:

- 1.
- 2.

Eil. nr.	Pamokos tema	Priemonės ir darbo metodai	Esminiai gebėjimai ir mokinių pasiekimai	Pastabos
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Pastaba: skiltyje „Priemonės ir darbo metodai“ siūloma nekartoti priemonių, pavyzdžiui, vadovėlio, kuris naudojamas visose pamokose. Tokias priemones galima būtų paminėti virš lentelės, kur surašomi bendri visoms pamokoms dalykai.

INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO FORMA

Bendras valandų skaičius – ne mažesnis kaip 28 ir ne didesnis kaip 32.

Dalykai	Kursas ir val. skaičius		Pastabos
	Bendrasis	Išplėstinis	
Privalomieji dalykai			
Tikyba	1	–	Privalomas 1 dalykas
Etika	1	–	
Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	
Anglų k.	3	4	B1, B2 lygiai
Matematika	3	4.5	
Istorija	2	3	Privalomas 1 dalykas
Geografija	2	3	
Integruotas socialinių mokslų kursas	2	–	
Biologija	2	3	Privalomas 1 dalykas
Fizika	2	3.5	
Chemija	2	3	
Integruotas gamtos mokslų kursas	2	–	
Dailė	2	3	Privalomas 1 dalykas
Muzika	2	3	
Kompiuterinės muzikinės technologijos	2	3	
Turizmas ir mityba	2	3	
Statyba ir medžio apdirbimas	2	3	
Integruotas menų ir technologijų kursas	2	–	
Bendroji kūno kultūra	2.5	4	
Pasirinkta sporto šaka	2.5	–	Privalomas 1 dalykas
Pasirenkamieji dalykai			
Rusų k. (antroji)	3	4	Užsienio kalba - A2, B1 lygiai
Prancūzų k. (antroji)	3	4	
Informacinės technologijos	1	2	
Visuotinė literatūra	1		
Psichologija	1	–	
Braižyba	1	–	
Pasirenkamieji moduliai			
Lietuvių k.	1		
Anglų k.	1		
Rusų k.	1		
Istorija	1		
Matematika	1		
Fizika	1		
Biologija	1		
Iš viso valandų:			

Data: _____

Mokinio parašas: _____

1-4 KLASIŲ MOKINIŲ UGDYMO POREIKIŲ TYRIMO ANKETA

*Mieli mokiniai,
planuokime kitų mokslo metų mokymąsi kartu!*

I. Dorinis ugdymas 1-4 klasėse.

Pabraukite dalyką, kurį renkatės mokytis:

tikyba
etika

II. Užsienio kalba (būsimiesiems antrokams).

Pabraukite kalbą, kurią rinksitės mokytis:

prancūzų
anglų

III. Neformaliojo ugdymo programos 1-4 klasėse.

Pagal mokytojos pasiūlytą sąrašą įrašykite programų, kurias rinksitės kitais mokslo metais, pavadinimus. Lankyti užsiėmimus pagal programą galėsite, jeigu ją pasirinks ne mažiau kaip 7 mokiniai.

1. _____

2. _____

Data _____ Mokinio v., pavardė _____

Tėvų parašas _____

5-12 KLASIŲ MOKINIŲ UGDYMO POREIKIŲ TYRIMO ANKETA

*Mieli mokiniai,
planuokime kitų mokslo metų ugdymą kartu!*

I. Dorinis ugdymas 5-8, I-II gimnazijos klasėse.

Pažymėkite dalyką, kurį renkatės mokytiis kitais mokslo metais:

- tikyba
- etika

II. Antroji užsienio kalba (pažymi būsimieji šeštokai).

Pažymėkite planuojamą mokytiis antrąją užsienio kalbą:

- rusų
- prancūzų

III. Pasirenkamas dalyko modulis I-II gimnazijos klasėse.

Irašykite vieną mokomąjį dalyką, kurio modulį lankytumėte kitais mokslo metais (pvz. lietuvių k., matematika):

IV. Privalomas informacinių technologijų modulis II g klasėje.

Pažymėkite vieną iš siūlomų:

- Programavimo pradmenys.
- Kompiuterinės leidybos pradmenys.

V. Neformaliojo ugdymo programos 5-8, I-IV gimn. klasėse.

Pagal auklėtojos paskelbtą sąrašą įrašykite programų, kurias rinksitės kitais mokslo metais, pavadinimus. Lankyti užsiėmimus pagal programą galėsite, jeigu ją pasirinks ne mažiau kaip 7 mokiniai.

1. _____

2. _____

Data 2013-05- ____ Mokinio v., pavardė _____

Mokinio parašas _____ Tėvų parašas _____

MOKINIO, PAGEIDAUJANČIO KEISTI KURSĄ (DALYKĄ) PRAŠYMO FORMA

_____ (vardas, pavardė)

_____ (klasė)

Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos
Direktoriui

P R A Š Y M A S

_____ (data)

Prašau leisti atsisakyti šių mokomųjų dalykų: _____

Norėčiau pasirinkti šiuos mokomuosius dalykus: _____

Motyvai: _____

_____ (mokinio parašas)

Suderinta su mokytojais:

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

Išlaikytos įskaitos (pereinant iš bendrojo į išplėstinį kursą arba pradėjus mokytis dalyką pusmečiu vėliau):

_____ (dalykas, kursas)

_____ (įvertinimas)

_____ (mokytojo parašas, v., pavardė)

_____ (dalykas, kursas)

_____ (įvertinimas)

_____ (mokytojo parašas, v., pavardė)